

प्रधानमंत्री आवास योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी नगरविकास विभागाच्या अधिपत्याखालील नगरपालिका प्रशासन संचालनालयास (DMA) सुकाणू अभिकरण म्हणून घोषित करून संचालक, नगरपालिका प्रशासन यांची राज्यस्तरीय मान्यता व संनियंत्रण समिती (SLSMC) आणि राज्यस्तरीय मूल्यमापन समितीमध्ये (SLAC) सदस्य म्हणून नियुक्ती करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
गृहनिर्माण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: प्रआयो/२०१७/प्र.क्र.१२७/गृनिधो-२

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-३२.

दिनांक: ०९ नोव्हेंबर, २०१७.

वाचा -

- १) शासन निर्णय, गृहनिर्माण विभाग क्र.प्रआयो-२०१५/प्र.क्र.११०/गृनिधो-२, दि.९/१२/२०१५
- २) शासन निर्णय, गृहनिर्माण विभाग क्र.प्रआयो-२०१५/प्र.क्र.११०/गृनिधो-२, दि.१३/४/२०१६
- ३) शासन निर्णय, गृहनिर्माण विभाग क्र.प्रआयो-२०१५/प्र.क्र.११०/गृनिधो-२, दि.१५/६/२०१६
- ४) शासन निर्णय, गृहनिर्माण विभाग क्र.प्रआयो-२०१५/प्र.क्र.११०/गृनिधो-२, दि.३०/५/२०१७
- ५) शासन निर्णय, गृहनिर्माण विभाग क्र.प्रआयो-२०१५/प्र.क्र.११०/गृनिधो-२, दि.१३/६/२०१७

प्रस्तावना-

केंद्र सरकारकडून 'सर्वांसाठी घरे-२०२२' या संकल्पनेवर आधारीत "प्रधानमंत्री आवास योजना (नागरी)" या अभियानाची सन २०१५ मध्ये घोषणा करण्यात आली आहे. सदर योजनेसंदर्भात प्राप्त झालेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार या योजनेची राज्यात अंमलबजावणी करण्याच्या दृष्टीने राज्य मंत्रिपरिषदेने दिलेल्या मान्यतेनुसार संदर्भीय क्र.१ अन्वये शासन निर्णय निर्गमित केला आहे. याशिवाय या योजनेची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्याच्या दृष्टीने संदर्भीय क्र.१ च्या शासन निर्णयान्वये मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली "राज्यस्तरीय मान्यता व संनियंत्रण समिती" (SLSMC) गठित करण्यात आली असून मुख्य कार्यकारी अधिकारी, धारावी पुनर्वसन प्रकल्प संचालक यांची राज्य अभियान संचालनालय तर महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण (म्हाडा) यांना "सुकाणू अभिकरण" (Nodal agency) म्हणून नियुक्त केलेले आहे. तदनंतर संदर्भीय क्र.४ च्या आदेशान्वये सुकाणू अभिकरणास अभियान संचालनालय म्हणून घोषित करण्यात आलेले असून उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, म्हाडा यांची संचालक, राज्य अभियान संचालनालय म्हणून नियुक्ती करण्यात आलेली आहे.

याशिवाय सदर प्रकरणी केंद्र सरकारच्या मार्गदर्शक सूचनांच्या अनुषंगाने नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था / अंमलबजावणी यंत्रणा यांनी सादर केलेल्या सविस्तर प्रकल्प अहवालांचे तांत्रिक-आर्थिक मूल्यमापन करण्यासाठी प्रथमतः संदर्भीय क्र.२ च्या शासन निर्णयान्वये तत्कालीन अभियान संचालक यांच्या अध्यक्षतेखाली राज्यस्तरीय मूल्यमापन समिती(SLAC) स्थापन करण्यात आली होती. तदनंतर त्यामध्ये सुधारणा करून संदर्भीय क्र.३

च्या शासन निर्णयान्वये उपसचिव / सहसचिव, गृहनिर्माण विभाग यांच्या अध्यक्षतेखाली राज्यस्तरीय मूल्यमापन समिती(SLAC) स्थापन करण्यात आली. आता, यामध्ये पुन्हा सुधारणा करण्यात येवून संदर्भीय क्र.४ च्या शासन निर्णयान्वये मा.अपर मुख्य सचिव (गृहनिर्माण) यांचे अध्यक्षतेखाली राज्यस्तरीय मूल्यमापन समितीची (SLAC) पुनर्रचना करण्यात आलेली आहे. प्रधानमंत्री आवास योजनेमध्ये राज्यास सन २०२२ पर्यंत १९.४० लक्ष घरकुलांची आवश्यकता असून सदर योजनेतर्गत सर्वेक्षणाची करणे, प्रकल्पांची सविस्तर माहिती तसेच लाभार्थ्यांच्या माहितीची नोंद संबंधित स्थानिक नागरी संस्थांद्वारे PMAY-MIS मध्ये करणे अनिवार्य आहे. ही कार्यवाही झाल्याखेरीज लाभार्थ्यांना योजनेचा लाभ देता येत नाही. म्हणजेच राज्यात प्रधानमंत्री आवास योजनेची प्रत्यक्ष अंमलबजावणी ही पूर्णतः संबंधित स्थानिक नागरी स्वराज्य संस्थांकडून करण्यात येते. मात्र गृहनिर्माण विभाग तसेच MHADA यांचे राज्यातील स्थानिक नागरी संस्थांवर प्रत्यक्ष कोणतेही नियंत्रण नाही. मूळतः राज्यातील स्थानिक नागरी स्वराज्य संस्थांवर (मनपा व नपा) नगरविकास विभागाकडून प्रशासकीय व आर्थिक नियंत्रण ठेवण्यात येते. त्यामुळे या विभागाच्या तसेच MHADA च्या आदेशांची / सूचनांची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करताना योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीमध्ये अडचणी निर्माण होत आहेत. त्यामुळे नगरविकास विभागाच्या अधिपत्याखालील नगरपालिका प्रशासन संचालनालय (DMA) यांना MHADA व्यतिरिक्त नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांशी संबंधित प्रकल्पाच्या अनुषंगाने सुकाणू अभिकरण म्हणून घोषित करण्याची तसेच तदनुषंगाने संचालक, नगरपालिका प्रशासन यांना राज्यस्तरीय मान्यता व संनियंत्रण समिती (SLSMC) आणि राज्यस्तरीय मूल्यमापन समितीमध्ये (SLAC) सदस्य म्हणून नियुक्त करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

प्रस्तावनेत सविस्तर नमूद केलेल्या बाबी विचारात घेता, राज्यातील नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांवर योग्य ते नियंत्रण ठेवून प्रधानमंत्री आवास योजनेची प्रभावी अंमलबजावणी होण्याच्या हेतूने नगरविकास विभागाच्या अधिपत्याखालील नगरपालिका प्रशासन संचालनालय (DMA) यांना MHADA व्यतिरिक्त नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांशी (नगरपालिका /नगरपंचायती)संबंधित प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीकरीता सुकाणू अभिकरण (Nodal Agency) म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. नगरपालिका प्रशासन संचालनालय (DMA) यांनी राज्यातील सर्व स्थानिक नागरी संस्थांकडून (नगरपालिका /नगरपंचायती) प्रधानमंत्री आवास योजनेतर्गत सर्वेक्षण करणे, प्रकल्पांची सविस्तर माहिती आणि लाभार्थ्यांच्या माहितीची नोंद PMAY-MIS मध्ये करण्याबाबत सातत्याने पाठपुरावा व आढावा घ्यावा. तसेच सर्व स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडून जलदगतीने सविस्तर प्रकल्प अहवाल (DPR) महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण (MHADA) यांच्याकडे सादर करण्याबाबतही पाठपुरावा व आढावा घ्यावा. याशिवाय संदर्भीय क्र.१ च्या शासन निर्णयानुसार निश्चित केलेल्या कार्यक्षेत्रातील कामकाज पार पाडणे आवश्यक राहिल.

तसेच उपरोक्तप्रमाणे नगरविकास विभागाच्या अधिपत्याखालील नगरपालिका प्रशासन संचालनालय (DMA) यांना सुकाणू अभिकरण (Nodal Agency) म्हणून घोषित करण्यात येत असल्याने संचालक, नगरपालिका प्रशासन यांची राज्यस्तरीय मान्यता व संनियंत्रण समिती (SLSMC) आणि राज्यस्तरीय मूल्यमापन समितीमध्ये (SLAC) सदस्य म्हणून नियुक्त करण्यात येत आहे.

प्रस्तुत शासन निर्णय हा नगरविकास विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र. २६९/युओआर-१७, दिनांक १६/९/२०१७ अन्वये निर्गमित करण्यात येत असून सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला आहे. त्याचा संकेतांक २०१७१११०१३११४८६००९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(रणजीत आ. पाटील)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, (पत्राने)
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ३) मा.मंत्री (गृहनिर्माण) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ४) मा.राज्यमंत्री (गृहनिर्माण) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ५) मा.विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानसभा, म. वि. स., विधानभवन, मुंबई.
- ६) मा.विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद, म. वि. स., मुंबई.
- ७) मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ८) उपाध्यक्ष व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे(पूर्व), मुंबई-५१.
- ९) व्यवस्थापकीय संचालक, शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्यादित, वांद्रे (पूर्व), मुंबई-५१.
- १०) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण, वांद्रे(पूर्व), मुंबई-५१.
- ११) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, धारावी पुनर्वसन प्रकल्प, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे(पूर्व), मुंबई-५१.
- १२) निवडनस्ती/गृनिधो-२ कार्यासन, गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.